

1. ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΠΟΥ ΕΝΩΝΟΥΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΚΑΠΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .28/05/2023 Ημ. Αποδεκτίωσης: . . .28/05/2023

Σελίδα: 20

COVER STORY

υπό τον
ΓΙΩΡΓΟ
ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

ΑΙΓΑΙΟ

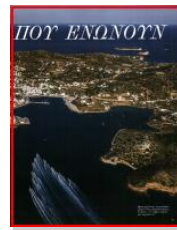
Ένας στολίσκος ταχύπλων σκαφών αρμενίζει στο Αιγαίο, υποστηρίζοντας με υγειονομικές και πολιτιστικές δράσεις τις μικρές κοινωνίες των νησιών. Παρά τον άστατο καιρό, το «Κ» ακολούθησε την πιο πρόσφατη αποστολή της Σύμπλευσης, καταγράφοντας μια αποκαλυπτική εμπειρία.

1. ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΠΟΥ ΕΝΩΝΟΥΝ

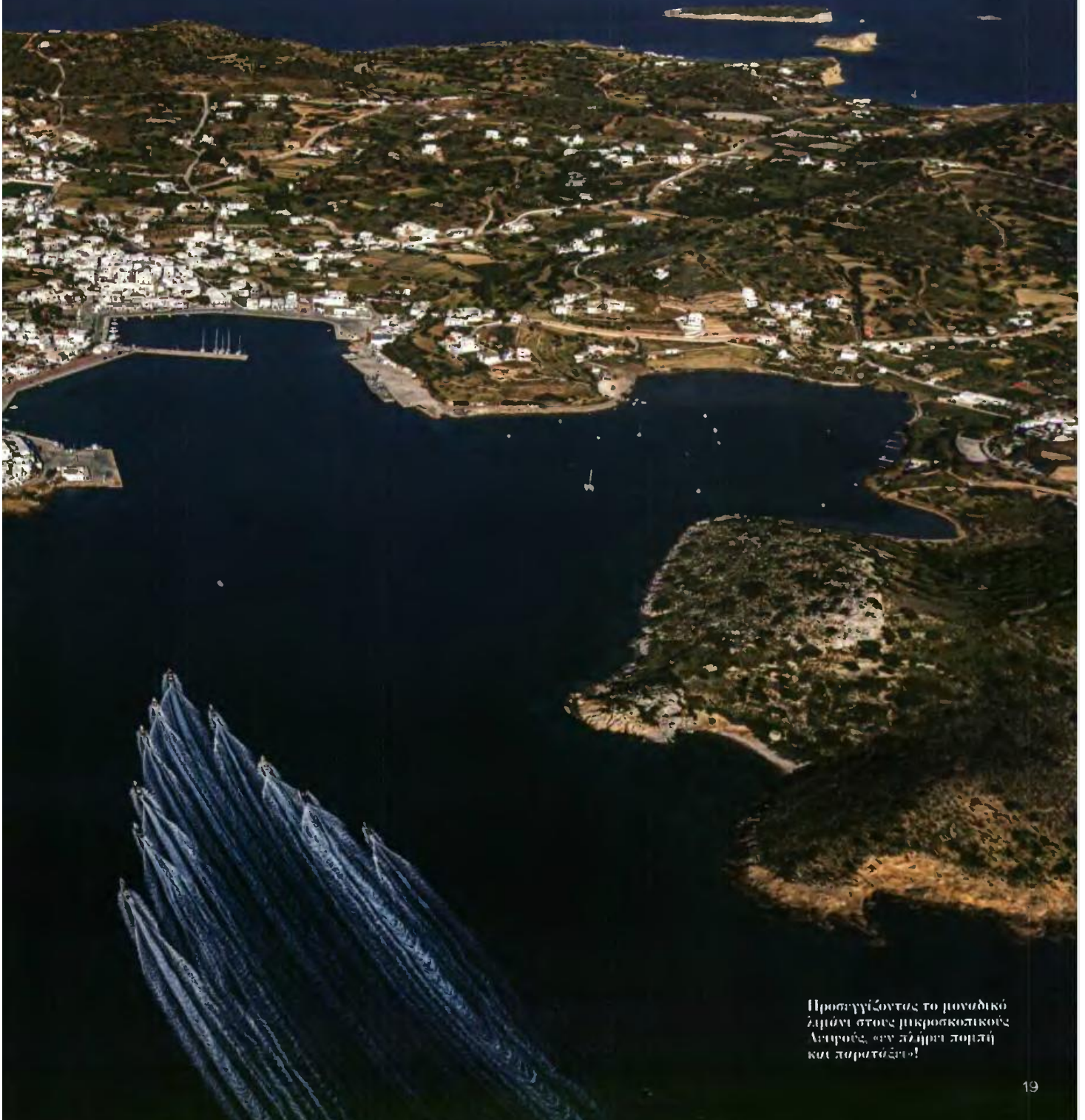
Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΚΑΠΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .28/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .28/05/2023

Σελίδα: 21

ΠΟΥ ΕΝΩΝΟΥΝ

Προσεγγίζοντας το μοναδικό λιμάνι στους μικροσκοπικούς Αιγυρούς, εν πάσει ποινή και παρατάξει!

COVER STORY

ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ...

Το δελτίο έλεγε «άστατος καιρός σε όλα τα πελάγη». Ξέθαψα από την ντουλάπα μου τη χειμωνιάτικη, την πιο χοντρή νιτσεράδα. Θυμάμαι τον παππού μου, που έλεγε «Μπορείς πάντοτε να βγάνεις ρούχα· μα δεν μπορείς να βάνεις κάψα», όταν ξεκινούσε, κατακαλόκαιρο αξημέρωτα, με το πουλόβερ ήδη φορεμένο στη βάρκα και επέστρεφε, κατακαμένος, με τη φανέλα.

Η αποστολή μου ήταν να ακολουθήσω μια άλλη αποστολή: Για κοντά μία δεκαετία, η Σύμπλευση, μια ΑΜΚΕ (Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία) που αυτοπροσδιορίζεται ως οργάνωση «που έχει σκοπό την υποστήριξη και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ελληνικών νησιών», σχεδιάζει και εκτελεί δράσεις στις τοπικές κοινωνίες των μικρών νησιών του Αιγαίου.

Η τυπική αυτή περιγραφή, κατάλληλη για την προμετωπίδα μιας επίσημης ιστοσελίδας, είναι πολύ φειδωλή όταν έρχεται η στιγμή να μιλήσουμε για τη βεντάλια των έργων που αναλαμβάνει να ολοκληρώσει η πυρηνική ομάδα της οργάνωσης. Για την ακρίβεια, αν διαβάσει κανείς τον απολογισμό όλων των ετών λειτουργίας, από το 2014 μέχρι σήμερα, θα αποκομίσει την εντύπωση ότι το σύστημα λειτουργεί κάπως έτσι: Τι χρειάζεστε; Ιατρικό εξοπλισμό. Εντάξει! Μια θεατρική παράσταση για τα παιδιά. Εντάξει! Ένα στέγαστρο για το ασθενοφόρο του νησιού. Εντάξει! Ένα γήπεδο στο σχολείο. Εντάξει! Διακοπές στο φεγγάρι. Θα χρειαστεί να το προγραμματίσουμε για την επόμενη αποστολή...

Και ο τρόπος που λειτουργεί είναι σοκαριστικά απλός (στη φιλοσοφία του· στα logistics είμαι βέβαιος ότι είναι εφιάλτης): Φτιάχνεις μια ομάδα που προσελκύει μέλη και εθελοντές. Ανάμεσά τους υπάρχουν κυβερνήτες με δικά τους σκάφη (φουσκωτά, ταχύπλοα και αξιόπλοα σκάφη παντός καιρού που καταπίνουν μίλια), γιατροί και άνθρωποι που προσφέρουν τον χρόνο και τον κόπο τους για όλα τα υπόλοιπα. / Οργα-

νώνεις και ολοκληρώνεις την πρώτη αποστολή, πιάνοντας όλους τους στόχους σου, επιστρέφοντας με τις πραγματικές ανάγκες των ακριτικών νησιών της πατρίδας σου εύδηλες στο μυαλό σου. / Προσεγγίζεις τους μεγάλους χορηγούς. Με το τεκμήριο ότι δεν είσαι άλλη μία ΜΚΟ της – πώς να το πω κομπάζα;– αρπαχτής, παίρνεις τα λεφτά τους. Και τα ξοδεύεις, μέχρι τελευταίας δεκάρας, στα έργα υποδομής που οι ίδιες οι τοπικές κοινωνίες σου έχουν υποδείξει – τώρα δα!– ότι έχουν ανάγκη. / Όλα τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα τα βάζεις από την τσέπη σου. Από την τσέπη των μελών σου (δεν είναι αμελητέα). / Επιστρέφεις, κάνεις απολογισμό και πάλι από την αρχή, γνωρίζοντας ότι για κάθε επόμενη χρονιά η υπόληψη και η καταξίωσή σου θα κάνουν το έργο σου ταυτόχρονα πιο εύκολο (απέναντι σε όσους είναι πρόθυμοι να το χρηματοδοτήσουν) και πιο απαιτητικό (απέναντι σε όλους τους άλλους).

Ως επιχειρηματικό, κερδοσκοπικό μοντέλο βρίθει λαθών! Ως οργάνωση που θέλει να απολαμβάνει την υποδοχή που έζησα – που ζήσαμε – κάθε φορά που πιάναμε λιμάνι, είναι μάλλον άψογο... Σας το είπα από την αρχή. Αυτό δεν θα είναι ένα αντικειμενικό ρεπορτάζ. Αν ήταν, θα έγραφα αυτά που γράφω πάντα: ότι ο εθελοντισμός είναι πολλά πράγματα παράλληλα, αλλά είναι και ένα άλλοθι για την κυβέρνηση που δεν θέλει – ή δεν μπορεί – να κάνει τη δουλειά της. Ότι στις τάξεις των, κατ' όνομα, εθελοντών υπάρχουν αφελείς εργάτες και πονηροί αετούχνηδες. →

Με προειδοποίησαν, αλλά δεν το περίμενα. Ότι θα νιώσω ξανά τόσο ΠΕΡΙΦΑΝΟΣ για τη ράτσα μου, έστω με δανεικά από τη χάρη των άλλων.

1. ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΠΟΥ ΕΝΩΝΟΥΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΚΑΠΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .28/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .28/05/2023

Σελίδα: 23

1. Εκφορτώνοντας τον ιατροφαρμακευτικό εξοπλισμό για τις ανάγκες του νησιού.
2. Να σε κάνω μια αγκαλιά: ένα διαδραστικό παραμύθι που διδάσκει στα παιδιά το ασφαλές άγγιγμα. 3. Η κινητή παιδιατρική κλινική εν δράσει. 4. Γιατροί από 22 ειδικότητες εξέτασαν 2.500 πολίτες των ακριτικών νησιών μας.

1. ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΠΟΥ ΕΝΩΝΟΥΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΚΑΠΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .28/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .28/05/2023

Σελίδα: 24

COVER STORY

1. Κτηνίατροι της ΕΔΚΕ περίθαλψαν και στέρησαν δεκάδες αδέσποτα και διασκορμίζοντα ζώα.
2. Πρώτο παιχνίδι στο πολεγυπέδο του Δημοτικού Σχολείου Φοίνικων μία από τις δωρεές της δράσης.
3. Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση με τη φροντίδα της Wet Wall.

ΑΙΓΑΙΟ

Ότι, στατιστικά ομιλώντας, πίσω από τις πιο γνωστές ΜΚΟ υπάρχει ένα «ίχνος χρίματος» (αυτολεξεί μετάφραση του διεθνούς όρου money trail) που μόνο αγαθοεργίες και φιλανθρωπισμό δεν φέρνει στον νου. Όμως, στο ταξίδι αυτό είχα την τύχη να λειτουργήσω ως αληθινός ρεπόρτερ. Που σημαίνει, να κοιτάξω κι απ' τις δυο πλευρές του φράχτη.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

«Περίμενε να δεις πώς θα μας προϋπαντήσουν στη Σίκινο...» Σπουδαίο πράγμα η τεχνολογία. Ωραία υπόθεση να βλέπεις ζωντανά το νησί μπροστά σου, με όλο τον

κόσμο στην προκυμαία, με σημαίες, φωτοβολίδες, καπνογόνα, μεξέδες και τσίπουρα, να σε περιμένει σαν αδερφό. Ακόμα πιο ωραία να το ξαναζεις απ' τη ματιά του drone που έχει φύγει πιο μπροστά για να απαθανάτισει μια σειρά από στιγμές, αυθεντικά συνταρακτικές: τα φουσκωτά να πλησιάζουν στο λιμάνι, τον δήμαρχο στο VHF να σε υποδέχεται με σπασμένη φωνή από τη συγκίνηση, τον κόσμο να αγκαλιάζει τους εθελοντές σαν να γυρνάει από ένα μακρύ μπάρκο. Με προειδοποίησαν, αλλά δεν το περίμενα. Ότι θα νιώσω ξανά τόσο περήφανος για τη ράτσα μου, έστω με δανεικά από τη χάρη των άλλων.

1. ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΠΟΥ ΕΝΩΝΟΥΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΚΑΠΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .28/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .28/05/2023

Σελίδα: 25

Η οργάνωση έστειλε γιατρούς ακόμα και στα σπίτια ασθενών που δεν μπορούσαν να ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΟΥΝ μέχρι το ιατρείο του νησιού, πραγματοποιώντας πάνω από 2.500 εξετάσεις 22 ειδικοτήτων.

Είχαμε μόλις φάει πολύ ξύλο. Η πρόβλεψη για τον άστατο καιρό αποδείχτηκε κασσανδρικά ακριβής. Τα ξύι και τα επτά μποφόρ για το καράβι της γραμμής αποτυπώνονται σε ένα ανεπαίσθητο κούνημα που νανουρίζει σαν παλιομοδίτικο λίκνο. Για δώδεκα φουσκωτά που πλέουν αναγκαστικά με 20+ κόμβους, γιατί έχουν ένα δεκαήμερο πλάνο να καλύψουν, με οκτώ προορισμούς σε ισάριθμα νησιά που μοιάζουν πολύ κοντά (στον χάρτη), αλλά δεν είναι, μετατρέπονται σε μια ελαφρά -ή μεγάλη, ανάλογα με τη ναυτοσύνη και τις αντοχές του καθενός- τάλαιπωρία. Με πολύ νερό, πολύ κρύο αλλά και αδιαπραγμάτευτη δέσμευση για απόλυτη ασφάλεια.

Για μένα και τη διαβόητη άγνοια κινδύνου που με συντροφεύει σε κάθε τι που έχει να κάνει με τη θάλασσα, απλώς προσθέτουν στην περιπέτεια. Για άλλους, είναι ένα ακόμα εμπόδιο που πρέπει να ξεπεράσουν για να αποδείξουν ότι ταιριάζουν σ' αυτή την οικογένεια που τυπικά και μόνο ονομάζεται «ομάδα».

Μετά το καλωσόρισμα ξεκινάει η δουλειά. Εφόδια και εξοπλισμός ξεφορτώνονται στο λιμάνι, ιατρεία στήνονται όπου υπάρχει διαθέσιμος χώρος, ο κόσμος του νησιού έρχεται για εξετάσεις και διαγνώσεις. Ταυτόχρονα, η άλλη οργάνωση που έχει εδραιωθεί στη συνείδηση του κόσμου για την προσφορά της, η Εθελοντική Δράση Κτηνιάτρων Ελλάδας, ξεκινάει την περιθαλψη και τις στεριώσεις. Στα σχολεία αρχίζουν οι πολιτιστικές και ενημερωτικές δράσεις. Για πρώτη φορά φέτος, τα παιδιά και οι γονείς τους μιλάνε με ειδικούς, σε φιλικό και ειλικρινή τόνο, για θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Οι γονείς είναι πάντα πιο κουμπωμένοι. Τα παιδιά ανοίγονται αμέσως. Καταλαβαίνεις την ανάγκη που έχουν να μάθουν, να κουβεντιάσουν, να κάνουν πλάκα, να εξερευνήσουν.

Η μέρα περνάει γρήγορα, γιατί είναι τόσα που πρέπει να γίνουν. Ο σύλλογος Όραμα Ελπίδας καλεί τον κόσμο να προσφέρει δείγμα ως πιθανός δότης μυελού των οστών (παρεμπιπτόντως, μια υποχρέωση όλων μας, όπως και η αιμοδοσία). Οι δωρεές στην υποδομή του νησιού, στα σχολεία και

στους δημόσιους χώρους ολοκληρώνονται. Το βράδυ τρώμε όλοι μαζί. Σε ένα μεγάλο τραπέζι, σαν μια πολυμελής φαμίλια που έχει καιρό να βρεθεί και έχει πολλά να πει. Κανονικά πρέπει να πάμε για ύπνο νωρίς. Η επόμενη μέρα έχει πάλι ταξίδι, κουβάλημα, στήσιμο, δουλειά. Αλλά είμαστε άνθρωποι, όχι «κλιμάκιο». Και εδώ επιτρέπεται μια μικρή απόκλιση από το πρόγραμμα...

ΔΕΚΑ ΜΕΡΕΣ ΔΟΥΛΕΙΑ

Από την αρχή, και λόγω άλλων υποχρεώσεων, είχα κανονίσει να μείνω μόνο για το μισό της αποστολής. Πίστευα ότι θα είναι αρκετός ο χρόνος για να πάρω μια ιδέα και να γράψω τα υπόλοιπα διαβάζοντας τον απολογισμό που θα μου έστελνε η Σύμπλευση. Ήταν λάθος. Κάθε τόπος έχει και τον θεό του. Κάθε προορισμός έχει τις δικές του ανάγκες. Δεν μου έφτασαν οι μέρες. Από το πρώτο λιμάνι είχα αρχίσει να μετρώ αντίστροφα, όπως κάνει κάποιος, αφαιρώντας από το πολύτιμο απόθεμά του τον χρόνο των πολυαναμενόμενων διακοπών. Αυτή την ευλογία, του να δουλεύεις και «να μη δουλεύεις», αυτό το στοιχείο της δουλειάς μου που με κρατάει κοντά της 34 χρόνια τώρα, την είδα ζωντανή σε όλους τους ανθρώπους της ομάδας που ξεδεύουν χρόνο (και πολλοί δικό τους χρήμα) για να πάρουν πίσω αυτό που δεν μετρείται με αριθμούς και δεν αποτυπώνεται σε λογιστικά φύλλα. Την πέμπτη μέρα επέστρεψα, ελπίζοντας κρυφά ότι την τελευταία στιγμή κάτι θα συμβεί, η πτήση μου θα ακυρωθεί και με ένα τηλέφωνο θα ξαναβρεθώ πάλι πάνω στο φουσκωτό μέχρι τον τελικό προορισμό.

Σε αυτή την ένατη δράση της, η Σύμπλευση και οι ενενήντα εθελοντές της (συν ένας ρεπόρτερ) κατάφεραν να καλύψουν 375 ναυτικά μίλια και να δέσουν σε οκτώ ακριτικά νησιά: Σίκινο, Δονούσα, Αρκειούς, Λειψούς, Αγαθονήσι, Θύμαινα, Φούρνους και Ικαρία. Με αφετηρία το Λαύριο, από τις 27 Απριλίου μέχρι τις 7 Μαΐου, έστειλε γιατρούς ακόμα και στα σπίτια ασθενών που δεν μπορούσαν να μετακινηθούν μέχρι το ιατρείο του νησιού, πραγματοποιώντας πάνω από 2.500 εξετάσεις 22 ειδικοτήτων, περιέβαλε περίπου 100 αδέσποτα και οικοσύττα ζώα (μεταξύ των

→

1. ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΠΟΥ ΕΝΩΝΟΥΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΚΑΠΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 28/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 28/05/2023

Σελίδα: 26

COVER STORY

Μετά το καλωσόρισμα ξεκινάει η δουλειά. Εφόδια και ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ξεφορτώνονται στο λιμάνι, ιατρεία στήνονται όπου υπάρχει διαθέσιμος χώρος, ο κόσμος του νησιού έρχεται για εξετάσεις και διαγνώσεις.

οποίων και το πιο αξιγάπτο γαϊδούρι που έχω γνωρίσει στη ζωή μου), πήρε δείγματα πιθανών δοτών μυελού των οστών, ενημέρωσε οικογένειες και ζευγάρια για το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας και τους τρόπους αντιμετώπισης της υπογεννητικότητας (μέσω της «Hope Genesis»), προσέφερε δωρεάν ακουστικά βαρκοϊκίας και διορθωτικά γυαλιά, έκανε έργα υποδομής στους Φούρνους, στη Δονούσα, στο Αγαθονήσι, στη Θύμαινα, στους Λειψούς και στον Εύδηλο (γίγπεδα, φωτοβολταϊκά, στέγαστρο οχημάτων, κουφώματα σε ιατρεία και σχολεία, ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό, σχολικά φαρμακεία, εξοπλισμό βιβλιοθήκης και προβολείς φωτισμού), υλοποίησε δράσεις ενημέρωσης, πολιτισμού και ψυχαγωγίας για παιδιά και ενήλικες, μύπησε τα παιδιά στη ρομποτική, στον χορό, στη φωτογραφία και στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, μίλησε ανοιχτά για τη μοναξιά στην τρίτη ηλικία συνοδευόντάς τη μάλιστα με μια συναυλία με ελληνικές μελωδίες για φωνή και κοντραμπάσο, έστησε ένα διαδραστικό παραμύθι με τίτλο *Να σε κάνω μια αγκαλιά*, που θίγει το ζήτημα του ασφαλούς αγγιγματος μεταξύ παιδιών και ενηλίκων, έπαιξε ποδόσφαιρο στο νεοφωταγωγημένο γήπεδο των Λειψών (παλίμπαιδες εναντίων παιδων...) όπου τα παιδιά μάλλον μας χάρισαν μια αξιοπρεπέστατη ισοπαλία (αν και, δεν ξέρω πολλά απ' αυτά, μπορεί να κάνω και λάθος και να είμαστε όντως τόσο αξιόμαχοι).

Αλλά κυρίως, έκανε αυτό: παραβίασε το σύνορο, διέρρηξε το φράγμα, όπως θέλετε πείτε το, ανάμεσα στην ολιγάνθρωπη ακριτική Ελλάδα και την πολύβουη ενδοχώρα. Βλέπετε, ανέκαθεν πίστευα ότι αυτό

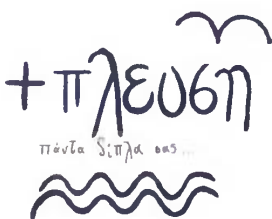
το δίπολο που είναι μια από τις μεγαλύτερες πληγές της πατρίδας μας, οι αβιώτες πόλεις της αστυφιλίας και του μηδενικού ζωτικού χώρου από τη μία και οι ολιγάνθρωπες, πληθυσμιακά φθίνουσες κοινωνίες της απομακρυσμένης περιφέρειας από την άλλη, μόνο μια πιθανότητα έχει να σπάσει: αν καταλάβουμε ότι κανένα από τα δύο μοντέλα δεν έχει πολλές ελπίδες επιβίωσης.

Όχι. Με δύο ταξίδια ανά έτος, από μια παρέα τρελών που αφιερώνουν την ενεργητικότητα και το πιο πολύτιμο αγαθό – τον χρόνο τους – για να φέρουν αυτές τις δύο κοινωνίες πιο κοντά, δεν θα λυθεί το πρόβλημα. Είναι όμως μια αρχή. Είναι αυτό που μπορούν. Εμείς οι υπόλοιποι, που συνθέτουμε την ελληνική πολιτεία, τι έχουμε να αντιπαραβάλουμε;

ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΟ

Όλα με μπόλιασαν σ' αυτό το σύντομο ταξίδι. Η οργάνωση, η προθυμία, το φιλότιμο, το πείσμα, ακόμα και οι εντάσεις. Έχασα τα οκτώ μποφόρ της επιστροφής και δεν θα μου το συγχωρήσω ποτέ αυτό, αλλά κέρδισα μια νέα ματιά απέναντι στην αμφίθυμη διάθεσή μου για τον εθελοντισμό. Κι έπειτα, ακόμα και τη θάλασσα είδα με άλλο μάτι. Παρότι πίστευα ότι την ξέρω καλά. Ξέρετε, για μας τους Έλληνες, τον πελαγίσιο λαό που βρicker πολύ συχνά διέξοδο στα προβλήματα της επιβίωσής του στρεφόμενος στη ναυτοσύνη, η θάλασσα σήμαινε μισισμό, πίκρα, πόνο και απώλεια. Χαίρομαι που μπορώ να κλείσω αυτή τη μικρή αναφορά βλέποντας ότι πέρα από τη θάλασσα που χωρίζει, υπάρχει και η άλλη θάλασσα: η θάλασσα που ενώνει. ■

ΑΙΓΑΙΟ

ΣΥΜΠΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΠΛΕΥΣΗ

► → Επισκεφθείτε το site της Σύμπλευσης (symplesis.org) και, αφού το μελετήσετε καλά, χτυπήστε αυτό το, πάνω πάνω δεξιά, tab. Το πιο σημαντικό από όλη την πληροφορία που περιλαμβάνεται στις σελίδες του. Γράφει: «Γίνε ερασιτεχνική».

► → Διαβάστε επίσης για τη σπουδαία δουλειά που κάνουν η ΕΔΚΕ, το Όραμα Ελπίδας, η Hope Genesis και το Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας (ΕΔΔΥΠΠΥ) - eddyppy.gr

► → Αλλά κυρίως, μην παραλείψετε να μας δείτε στο YouTube, στην κινηματογραφική καταγραφή της κάθε δράσης, στο κάθε νησί, για να ζηλέψετε (κακά τα ψέματα) και να σκεφτείτε μήπως στον επόμενο διάπλου θέλετε να είστε μαζί μας. (Ναι, είπα μαζί «μας». Φαντάζομαι έπιασαν το επονούμενο...)

